

Prost Roald Iversen, preken på 19.søndag i trefoldighetstiden, 30.9.2018, Namsos kirke, Johannes 7, 14-17:

1. God kveld alle sammen. I kveld skal vi på fest.

Jeg tenker ikke på kirkekaffen etterpå. Jeg tenker på prekenteeksten som jeg straks skal lese og som er knyttet til en av de store festene innenfor jødedommen: løvhyttefesten. Den foregikk omtrent på denne tiden av året. Avlingen var kommet i hus. Det var en slags høsttakkefest. Mange reiste fra hjemstedet sitt opp til Jerusalem for å delta i begivenheten. Der leste de fortellingene om jødene som hadde kommet seg bort fra slaveforholdene de hadde levd under i Egypt og andre fortellinger fra den jødiske tradisjonen. For noen var reisen opp til løvhyttefesten i Jerusalem en slags pilegrimsvandring.

2. Johannes forteller i innledningen til kapittel 7 at Jesus har diskutert med brødrene sine om de skulle gå opp til Jerusalem eller ikke. Jesus har sagt: "Dere kan dra. Jeg blir her i Gallilea". Gallilea var i nord. Jerusalem lå i Judea, i sør.

Brødrene har reist. Jesus har blitt igjen. Men så han har ombestemt seg og reist likevel. En dag mens han er der, går han inn på plassen foran templet i Jerusalem. Templet ligger på en høyde, og på tempelplassen begynner han å undervise. Her starter vår prekenteekst:

Joh, 7, 14-17: *Det var alt midt i høytiden da Jesus gikk opp på tempelplassen og begynte å undervise. Jødene undret seg og sa: "Hvordan kan ha slik kunnskap, han som ikke har fått noen opplæring?" Jesus svarte: "Min lære er ikke min, men kommer fra han som har sendt meg. Den som vil gjøre hans vilje, skal skjønne om læren er av Gud, eller om jeg taler ut fra meg selv".*

3. Det er hele teksten. Den er ikke lang, men den inneholder et viktig poeng som går igjen i hele Johannesevangeliet, nemlig Jesu insistering på at han er kalt til å formidle et budskap som han har mottatt fra "han som har sendt meg", og som han mange steder i Johannesevangeliet kaller "min far" eller "min Far i himmelen", men andre ganger altså bare: "han som har sendt meg". Han handler på grunn av et kall.

4. De som er på tempelplassen denne dagen undrer seg, for Jesus har ingen formell utdanning, han har ingen mastergrad i teologi, og underviser likevel med myndighet. Han er ikke rabbiner, lovfortolker, men han kjenner loven og alle fortellingene i den jødiske tradisjonen og han plasserer seg selv inn i denne tradisjonen, samtidig som han på viktige områder bryter med den.

Jeg har lest fra kapittel 7. Like før, i kapittel 5, skriver Johannes: [Jesus sa]:

"Dere gransker skriftene, for dere mener at dere har evig liv i dem – men det er de som vitner om meg. Likevel vil dere ikke komme til meg så dere kan ha liv". Han hevder altså at den tradisjonen han selv står i fører fram til et slutt punkt, eller en ny begynnelse, hvor han i egen person er kalt til å formidle den usynlige Guds vilje til verden. Det har skapt motstand. Det har skapt opprør og diskusjoner om hvem han var. Denne dagen, oppe på tempelplassen, oppfordrer han dem som hører ham til å gjøre egne erfaringer og ikke bare høre på hva andre sier om ham. Han sier: *"Den som vil gjøre hans vilje, skal skjønne om læren er av Gud, eller om jeg taler ut fra meg selv".* Hans poeng er: Vil du sjekke ut om det jeg sier er til å stole på, så prøv selv!

5. Jesus kjenner den jødiske tradisjonen så godt, for eksempel fortellingene om Moses og Abraham, derfor kan han referere til Skriftene når han står på tempelplassen denne høstdagen midt under Løvhyttefesten. Når han viser til Skriftene, får han lytterne til å tenke på andre som de har hørt om, som også har fått et kall, og som har fulgt kallet. **Noa**, for eksempel. Noa hadde fått en byggeordre av Gud. Han fant noen svære sypresser og satte i gang, uten forkurs eller svennebrev. Byggetegninger og stabilitetsberegninger var ikke tilgjengelige. Bare en byggordre og en kort beskrivelse, slik Gud ofte har for vane: *"Bygg Noa. Du har funnet nåde hos meg. Bygg skuta 300 alen lang, 50 alen bred, 30 alen høy. Tak. Dør på den ene siden. Bygg i tre høyder."* Noa tar oppdraget. Prosjektet fullføres. Mennesker og dyr føres inn i arken. Det interessante er at Noa ikke kjenner sluttresultatet når han begynner på sitt arbeid. Men han setter i gang likevel. Han handler ut fra en skaperordre, et kall, og uten at han er klar over det og uten helt å vite hvordan det skjer, blir han bærer av Guds velsignelse. Når det tørre land kommer til syne, kryper Noa ut av arken og bygger et alter.

6. På fredag kveld var jeg på den nye festplassen og leika. Den nye dissa er fabelaktig. Dere må prøve den. Mens jeg var der, overhørte jeg en samtale mellom en voksen mann og hans sønn. Begge med overraskende stor bibelkunnskap, den ene med åpenbare dikter-ferdigheter; den minste med en misunnelsesverdige slagferdighet. Faren sa, litt høytidelig: "Det finnes ei dem som bygger et skip på grunn av et gudegitt ord". Guttongen slo til: JOA, NOA!" Faren: "Og du tror kanskje og at folk stikker av fra hus og fra slekt og fra land, bare fordi en gud vil det slik, og velsigner en gud-lydig mann?" Guttongen: "SIMSALABAM. ABRAHAM!"

Jeg leser fra 1. Mosebok: Herren sa til Abraham: *"Dra bort fra ditt land og din slekt og din fars hus til det land jeg vil vise deg. Jeg vil gjøre deg til et stort folk: jeg vil velsigne deg... og videre... i deg skal alle jorden slekter velsignes. Abraham går."* Han kommer til Kanan. Der bygger han et alter for Herren som hadde vist seg for ham.

7. I Romerbrevet gjør Paulus et særskilt poeng av at Abraham trodde på Gud, dvs. stolte på ham, og det var fordi han stolte på Gud, at han ble far til alle troende, skriver Paulus.

Å tro på noen er å ha tillit til noen, å stole på noen.

Da Paulus senere skrev et brev til menigheten i Korint i Hellas, formulerte han seg slik: *"Da jeg var barn, talte jeg som et barn, tenkte jeg som et barn"*. Nå var han blitt voksen. Vi kan spørre: Hvordan tenker et barn?

Et lite barn tenker konkret. Da regnbuebroen formet seg som en portal over ei lita bygd i N. Norge en gang på 1950-tallet, gikk jeg av sted med et barns barnslige tro på at der regnbuebroen møtte jorden, ville jeg finne en skatt. Jeg hadde et tegn, og et løfte. Og jeg gikk.

Jeg nådde aldri fram til det stedet hvor regnbuen møtte jorden. Jeg fant ingen skatt og visste ikke om det var tegnet som var utydelig, eller om det var min evne til å gå dit regnbuen møtte jorden som ennå ikke var tilstrekkelig utviklet.

Senere i livet fant jeg et annet tegn: Jeg dumpet midt oppi en samtale mellom en engel og noen sauegjeterne. Engelen sa til gjeterne: "Dette skal dere ha til *tegn*: "Dere skal finne et barn som er svøpt og ligger i en krybbe".

I dette barn, i den korsfestede og oppstandne Herre Jesus Kristus, fant jeg et *tegn* på hvem Gud er. Og jeg tenkte: Den nåde Gud viste Noa, den velsignelse som ble Abraham til del, ble

i Jesus synliggjort i ører som hørte, øyne som så og hender som berørte mennesker som trodde at de var forlatt av Gud. Ordet nåde kunne plutselig identifiseres som tilgivelse, som oppresning, som helbredelse, som frikjennelse, som barmhjertighet, som nytt livsmot og som lovsang. Jesus kalte denne virkeligheten Guds rike, eller himmelriket eller himlenes rike og han sa at denne virkelighet er midt iblant oss. Om det skal jeg synge i en liten sang som jeg har skrevet:

Gjeteren (av prost Roald Iversen)

Jeg drømte at Vår Herre var gjetergutt på jord.
Jeg så ham samle sauer fra vest og sør og nord.
Han elsket hvert et lam,
og man sa han var litt rar.
Han sa: "Mitt evangelium, det har jeg fra min Far".

En blind og fattig tigger fra slummen i Brasil,
ei jente som må flykte i hundrevis av mil,
det er de aller minste som kjenner verdens nød,
det er de aller minste som blir mett av *Livets Brød*

En fisker med sitt garn og Maria, Jesu mor,
en tollar i sin tollbod, en kvinne som drev hor,
han satt med dem i gresset, det brekte fra en vær.
Men alle hørte at han sa: "Nå er *Guds rike* her!"

Jeg drømmer at Vår herre *er* gjetergutt på jord.
Når flokkene blir mange, og verden full av ord,
Da ser jeg mot en gjeter, som husker på de små
Og en gang kom og sa til oss hvor *Himmelriket* lå.